

REFERAT Børn- og Unge-udvalget d. 14-06-2023

Mødedato Onsdag d. 14. juni 2023 kl. 15:45

Mødested Udvalgsværelse 398

Indholdsfortegnelse

Referat fra mødet d. 31. maj 2023.....	3
Budgettema - Sundhed.....	4
DSA opfølgning og budgettema om integration.....	5
Svar på forslag fra KF, S, SF, V og EL om sorggrupper for børn og unge.....	6
Forhåndsorientering om Tillægsbevilling Stensagerskolens fremtidige rammer.....	9
Ny model for pasningsgaranti.....	10
Skriftlige orienteringer.....	11
Sager på vej.....	12
Eventuelt.....	13

Punkt 1: Referat fra mødet d. 31. maj 2023

EMN-2023-007152

Beslutninger

Indledningsvise meddelelser fra direktøren om blandt andet følgende:

Ny organisering og indplacering af chefer

UngiAarhus proces og udpegninger

Folkeskolens trivselsmålinger 2022/2023

Brev til lokal børnehave

Referatet dernæst godkendt.

Bilag

Referat Børn og Unge-udvalget 31. maj 2023

Punkt 2: Budgettema - Sundhed

EMN-2023-007152

Beslutninger

Forvaltningen orienterede om emnet med blandt andet følgende indhold:

Begrundelse for fremsendelse af budgettema

Værdien for borgere og samfund

Initiativer

Løsningsmuligheder

Ressourcebehov

Dernæst spørgsmål fra udvalgets medlemmer, herunder til initiativet vedrørende ”partneren på banen”, efterspurgt tiltag om bevægelse, økonomi i pulje, seksuel sundhed, involvering af Aarhus Kommunes Børn og Ungebyrådet samt midler til ressourcetsvage familier.

Forvaltningen besvarede spørgsmålene mundtligt på udvalgmødet

Bilag

Forklæde

Bilag 1: Budgettema Sundhed

Bilag 2: Præsentation Budgettema Sundhed

Punkt 3: DSA opfølgning og budgettema om integration

EMN-2023-007152

Beslutninger

Forvaltningen orienterede om DSA-emnet (Dansk som andetsprog) med blandt andet følgende indhold:

Resultat af kvalitetsopfølgninger

Magistratsafdelingens forpligtelser i indstillingen

Omsætning af grundprincipper

Realisering af besluttede tiltag og indsatser

Forvaltningen orienterede om integration-budgettemaet med blandt andet følgende indhold:

Begrundelse for fremsendelse af budgettema

Værdi for borgere og samfund

Løsningsmuligheder

Ressourcebehov

Dernæst spørgsmål fra udvalgets medlemmer, herunder til lokal sag, civilsamfundssamarbejde, screening af børn, prøvehandling samt ekstern lektiehjælp.

Forvaltningen besvarede spørgsmålene mundtligt på udvalgs mødet.

Bilag

Forklæde

Bilag 1: Budgettema ”Integration (herunder Gellerup og Brabrand)” (påført 14.06.2023)

Bilag 2: Statusnotat: Status og næste skridt ift. realisering af principper for DSA-området

Bilag 2a: Realisering af de besluttede tiltag og indsatser

Bilag 2b: Omsætning af principperne fra princip til praksis

Bilag 2c: Baggrund fra DSA-undersøgelse til principbaseret handleplan

Bilag 3: Præsentation (slides)

Punkt 4: Svar på forslag fra KF, S, SF, V og EL om sorggrupper for børn og unge

EMN-2023-002075

Beslutninger

Udvalget kunne i enighed tiltræde indstillingen.

Beslutningsforslag fra KF, S, SF, V og EL

Motivering

Børn og Unge i sorg

I Danmark er der dagligt fem børn, som mister den ene af deres forældre, og næsten 35.000 børn oplever hvert år, at en forælder indlægges med en kritisk sygdom. I Aarhus Kommune er der årligt 100 børn, der mister en forælder, og 2100 børn, der oplever en forælder indlægges med alvorlig sygdom. Når man som barn eller ungt menneske oplever alvorlig sygdom eller dødsfald i den nære familie, skaber det en forandret og utryk livssituation. Disse børn og unge har behov for hjælp til at navigere i deres bekymringer og håndtere den sorg, de står med.

Desværre er den nuværende hjælp og støtte mangelfuld eller ikke eksisterende flere steder i systemet. Undersøgelser fra Bedre Psykiatri har vist, at 60 % af de berørte børn i psykiatrien, ikke har fået noget tilbud om hverken hjælp eller støtte. Kræftens Bekæmpelse har via egne undersøgelser afdækket, at sundhedspersonalet mangler uddannelse i at møde børn og unge som pårørende. Der er heller ikke nogle nationale retningslinjer eller lovgivning på området, til at beskrive procedurer for eller forventninger til personalets møde med disse børn. Der er heller ikke nogen hjælp eller vejledning til forældrene, som ofte selv kommer i tvivl om, hvordan de skal håndtere børnenes reaktioner i hverdagen. Typisk bliver håndteringen at ville beskytte børnene ved ikke at informere tilstrækkeligt om sygdommen og situationen, hvilket efterlader de berørte børn og unge alene med deres tanker og udfordringer.

Hvis børnene ikke får den rette støtte og hjælp, kan det have langvarige konsekvenser for deres trivsel. Studier har vist, at disse børn og unge vokser op med en højere grad af psykosocialt stress og med større risiko for adfærdsmæssige eller emotionelle forstyrrelser, sammenlignet med deres jævnaldrende kammerater. Denne mistrivsel kan herefter udvikle sig til livslange udfordringer. Børnene har sværere ved at stifte familie og fastholde relationer senere i livet, en større risiko for at forsøge eller begå selvmord og et større forbrug af psykofarmaka i deres voksne liv. Tal fra Kræftens Bekæmpelse viser bl.a. en 20 % højere risiko for medicinering mod depression og en 33 % højere risiko for en indlæggelse. Mange ender også ofte med at bruge uhensigtsmæssige metoder til at håndtere deres sorg, eksempelvis ved brug af alkohol, rusmidler og trøstespisning. Endeligt har en stor andel også sværere ved at komme igennem uddannelsessystemet, hvor 23-26 % færre gennemfører en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, sammenlignet med andre fra deres årgang.

Sorggrupper

Et tiltag, som har haft en markant og dokumenteret effekt på børnenes trivsel, er etableringen af sorggrupper. En sorggruppe er et rum, hvor børn og unge i sorg kan dele deres erfaringer med hinanden. Gruppen giver mulighed for at være sammen med jævnaldrende børn, der også har mistet eller oplever alvorlig sygdom i familien. Barnet oplever ikke at være alene eller anderledes, hvilket skaber mulighed for at opbygge nye og trygge relationer at støtte sig til. En sorggruppe har brede rammer for optagelse, da børnene skal have mulighed for at tilmelde sig, når de er klar til. Nogle børn kan have behovet når en forælder bliver syg, andre kort tid efter et dødsfald, mens flere først oplever behovet måneder eller år senere. Sorggrupper kan etableres både som kommunale tilbud, frivillige tilbud eller som et tværfagligt samarbejde.

Kræftens Bekæmpelse har gennem deres afdeling for sorg (OmSorg) etableret sorggrupper i samarbejde med 18 kommuner. Disse sorggrupper har været forankret på skolerne, hvor grupperne mødes et par timer i skoletiden hver 14. dag. Argumenterne for at bruge skolerne har bl.a. været, at børnene i forvejen bruger en stor del af dagen på skolen, de kender og er fortrolige med gruppens ledere og kan let opsøge gruppelederne uden for møderne, hvis det bliver nødvendigt. En forankring på skolerne gør det også nemt at identificere berørte børn og skabe en forpligtende dialog og samarbejde mellem lærere, gruppeledere og forældre. Resultaterne har vist, at sorggrupperne har skabt unikke fællesskaber for børnene, øget lærerne tryghed ved at hjælpe dem med ansvaret for børnenes trivsel og gjort det nemmere for børnene at tale om og håndtere deres sorg.

Det er dog ikke alle børn, der nødvendigvis får gavn af sorggrupper på skolen. Børn, der går på privatskole eller undervises hjemme, har ikke de samme fordele ved et tilbud på den lokale kommuneskole. Nogle børn føler sig heller ikke nødvendigvis trygge nok ved at drøfte deres sorg sammen med de nærmeste klassekammerater. Tillige kan et skift i lokaler også være nødvendigt for andre, for at skabe en mental omstilling fra skoletid til behandling af deres sorg. Flere steder i landet har Folkekirken etableret sorggrupper for børn, eksempelvis i Lystrup Kirke, hvor de har opbygget gode erfaringer med at drive lokale sorggrupper for børn og unge. Det Nationale Sorgcenter har endvidere gruppebaseret sorgterapi for børn og unge. Børn og unge kan visiteres til tilbuddet der har til huse i det centrale Aarhus. Der er til gengæld ingen erfaringer med kommunale tilbud uden for skolerne, ligesom der heller ikke er lavet undersøgelser på tværs af eksisterende tilbud.

Pilotprojekt i Aarhus Kommune

Børn og Unge i sorg har behov for den rette hjælp og støtte, før deres bekymringer udvikler sig til livslange udfordringer. Disse vil ikke blot påvirke børnenes trivsel og livskvalitet som voksne, de vil også betyde en større kontakt til det offentlige system og medføre økonomiske omkostninger på social-, beskæftigelses- og sundhedsområdet. Sorggrupper er en tidligt forebyggende indsats, der arbejder på tværs af faggrupper og inddrager nyttige erfaringer fra civilsamfundet. Det er forslagsstillerens forventning, at sorggrupper i Aarhus Kommune kan være med til at øge trivslen for børn og unge i sorg markant, uden øgede omkostninger for kommunen. I dag mangler der dog erfaringer, som sammenligner de forskellige tilbud af sorggrupper, herunder deres målgrupper, effekt på trivslen i voksenlivet og i særdeleshed deres samfundsøkonomiske effekt. Hvis Aarhus Kommune skal etablere et samarbejde omkring sorggrupper til børn og unge, er det vigtigt vi får alle med og ikke taber nogle børn.

Forslagsstillerne ønsker derfor at igangsætte et pilotprojekt med tre sorggrupper, hvis formål er at undersøge og evaluere tre forskellige modeller for sorggrupper:

1. Sorggrupper på kommunale skoler, med uddannede sorgvejledere
 2. Sorggrupper på andre kommunale eller private matrikler, i samarbejde med eksempelvis Skyggebørn, eller en anden civilsamfundsorganisation.
 3. Sorggrupper i kirker eller forsamlingshuse e.l., i samarbejde med Folkekirken
- Projektet skal undersøge kvalitative såvel som kvantitative parametre for sorggruppernes effekt og rækkevidde, herunder:
? Hvilke børn deltager i sorggrupperne og hvor kommer disse børn fra geografisk?
? Er der nogle sorggrupper, som ikke appellerer til børn af bestemte grupperinger (alder, etnicitet, seksualitet, skoletilbud), og hvorfor?
? Hvad synes børnene og deres forældre/værger om sorggruppen?
? Er der en langvarig effekt at spore på trivslen, på uddannelsesniveau eller på andre udfordringer, der typisk opleves med børn eller unge, som har oplevet sorg?
? Er der børn eller unge, som ikke passer ind i nogle af de tre modeller, og hvorfor ikke?

Ved model 1 etableres der en kommunal indsats, som det kendes fra andre kommuner med sorggrupper på skoler. Sorggruppevejlederen uddannes af f.eks. Kræftens Bekæmpelse, der har stor erfaring inden for området. Kommunen vil derfor stå for etablering af uddannelsesforløb, uddannelse af medarbejdere, materialer, drift og løn til tre sorggruppeledere. Ved model 2 etableres der en ny type samarbejde med en civilsamfundsorganisation, som f.eks. Skyggebørn, hvor sorggruppen placeres uden for skolerne. I modsætning til model 1, hvor sorggruppelederne vælges ud fra skolens egne medarbejdere, vil organisationen stå for at udvælge en placering og ansætte medarbejdere til drift af gruppen. Ved model 3 er der allerede opbygget gode erfaringer i Folkekirken, hvor flere kirker har sorggrupper, som tages direkte med i projektet, og en løbende dialog vil foregå mellem kommunen og kirken. Den endelige evaluering af de tre modeller udføres af Aarhus Kommune, i samarbejde med de inddragne aktører, ved afslutningen af pilotprojektet. Da der er tale om et større tværfagligt projekt uden tidligere erfaringer, er det ikke muligt at forudsige den økonomiske effekt. Forslagsstillerne ønsker dog ikke at gå på kompromis med projektets kvalitet og den ønskede effekt på børn og unges trivsel. Det foreslås derfor, at det samlede pilotprojektet finansieres ved at ansøge Den Sociale Investeringsfond om midlerne.

Forslag Det foreslås, at:

- 1) Byrådet igangsætter arbejdet med et pilotprojekt, hvor der afprøves tre modeller for sorggrupper, målrettet børn og unge i sorg ved sygdom eller dødsfald i nær familie
- 2) Magistratsafdelingen for Børn Og Unge bedes om at oprette aftale med civilsamfundsorganisationer og Folkekirken, for at etablere sorggrupper i de 3 modeller.
- 3) Byrådet beder Magistratsafdelingen for Børn og Unge om at udarbejde en ansøgning til den Sociale Investeringsfond, som skitserer projektets opbygning, tidsplan og rammer til den endelige evaluering. Ansøgningen skal forelægges byrådet i en indstilling til godkendelse, senest medio 2023.

På vegne af byrådsgrupperne:

Socialdemokratiet, Lone Hindø og Eva Borchorst Mejnertz

Det Konservative Folkeparti, Mette Skautrup (ordfører på vegne af forslagsstillerne)

Socialistisk Folkeparti, Jan Ravn Christensen

Venstre, Matilde Hjort Bressum

Enhedslisten- de rød grønne, Katrine Vinther Nielsen

INDSTILLING FRA MAGISTRATSAFDELINGEN FOR BØRN OG UNGE

Svar på forslag fra KF, S, SF, V og El om sorggrupper for børn og unge

Resume

Børn, som vokser op med sorg, er i risiko for at trække sorgen med ind i voksenlivet, særligt hvis de ikke får den nødvendige hjælp til at bearbejde sorgen.

Sorggrupper har veldokumenteret effekt på børnenes trivsel. Partierne foreslår derfor, at der som pilotprojekt afprøves forskellige modeller:

Sorggrupper på kommunale skoler med uddannede sorgvejledere

Sorggrupper i samarbejde med f.eks. Skyggebørn eller anden civilsamfundsorganisation

Sorggrupper i kirker, forsamlingshuse eller lignende i samarbejde med Folkekirken.

Det foreslås videre, at finansiering sikres ved en ansøgning til Den Sociale Investeringsfond (Rådet for Sociale Investeringer – herefter RSI)

Efter drøftelse med RSI foreslås det, at man vælger at finansiere pilotprojektet først, og derigennem modner indsatsen til en ansøgning om udbredelse og forankring til RSI.

Der er tale om et ufinansieret forslag. Indstillingen beskriver derfor, hvordan sorggrupper kan afprøves, såfremt der findes finansiering hertil.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Magistratsafdelingen for Børn og Unge indgår i en dialog med civilsamfundsorganisationer (Skyggebørn og Det Nationale Sorgcenter) om aftaler om styrket samarbejde ift. deres tilbud om gratis sorggrupper.

At 2) Magistratsafdelingen for Børn og Unge afsøger hvilke muligheder der er for et samarbejde med Folkekirken vedrørende sorggrupper for børn og unge.

At 3) Partierne kan, såfremt de ønsker det, fremsende budgetforslag til finansiering af pilotprojekt af sorggrupper på kommunale skoler målrettet børn og unge i sorg ved sygdom eller dødsfald i nærmeste familie samt evaluering af sorggrupper i de tre modeller.

At 4) Magistratsafdelingen for Børn og Unge på baggrund af resultaterne fra pilotprojektet og afsøgning af samarbejdsmuligheder vurderer, om der skal udarbejdes en ansøgning til Den Sociale Investeringsfond med henblik på udbredelse af én eller flere modeller for sorggrupper.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 22-02-2023

Punktnummer:

Fremsendes til Magistratsafdelingen for Børn og Unge med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 22. februar 2023 om magistratsbehandling af forslaget.

Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Udvalg: Magistraten

Dato: 15-05-2023

Punktnummer:

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 15. maj 2023 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Børn og Unges indstilling af 1. maj 2023.

Rådmand Rabih Azad Ahmad var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 24-05-2023

Punktnummer: 11

Byrådet har i sit møde den 24. maj 2023 fremsendt indstillingens At 1 og 2 til behandling i Børn og Unge-udvalget og henvist indstillingens At 3 og 4 til Magistraten med henblik på at indgå i budgetdrøftelserne for 2024.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Beslutningsforslag

Byrådsdebat 22.02.2023

Foretræde v. Christina Holm Egelund (påført 14.06.2023)

Udvalgserklæring

Punkt 5: Forhåndsorientering om Tillægsbevilling Stensagerskolens fremtidige rammer

EMN-2023-007152

Beslutninger

Forvaltningen orienterede om emnet, herunder med følgende indhold:

Kort om Stensagerskolen

Begrundelse for tillægsbevilling

Økonomi

Børnetal

Dernæst spørgsmål fra udvalgets medlemmer, herunder tidligere byrådsdebat samt risikostyring.

Forvaltningen besvarede spørgsmålene mundtligt på udvalgsrådet.

Bilag

Forklæde

Tillægsbevilling: Stensagerskolens fremtidige rammer (indstillingen)

Bilag 1: Bevillingsmæssige konsekvenser

Bilag 2: Nøgletal for enhedspriser

Bilag 3: Puljen til Indeklima, modernisering, toiletter og arbejdsmiljø B2021

Bilag 4: Uforudsete udgifter på Stensagerprojektet

Punkt 6: Ny model for pasningsgaranti

EMN-2023-007152

Beslutninger

Forvaltningen orienterede om emnet, herunder med følgende indhold:

Status på dispensationsordningen

Pendlingsdata

Perspektiver fr foreninger og organisationer i forhold til ny model

Tidsplan

Dernæst spørgsmål fra udvalgets medlemmer, herunder om mulighederne for at arbejde med anbefalinger fra organisation, svingdørsinstitutioner, vejledning af forældre, diversitet og lige adgang.

Bilag

Forklæde

Bilag 1: Status på anvisninger i medfør af dispensation fra pasningsgarantidistrikter

Bilag 2: Slides som præsenteres på udvalgmødet

Punkt 7: Skriftlige orienteringer

EMN-2023-007152

Beslutninger

Intet at bemærke.

Bilag

Orientering om Småbørns- og Skoleprognose 2023

Bilag 1: Prognosenotat Småbørns- og Skoleprognose 2023

Bilag 2: Småbørnsprognose 2023

Bilag 3: Skoleprognose 2023

Orientering om aktive fællesskaber for børn og unge

Punkt 8: Sager på vej

EMN-2023-007152

Beslutninger

Intet at bemærke.

Bilag

Sager på vej

Forventede byrådsindstillinger fra Børn og Unge

Punkt 9: Eventuelt

EMN-2023-007152

Beslutninger

Spørgsmål til konkret skoles sag i pressen.